

A csíkszeredai Kommunikációs Antropológiai Munkacsoport 1991. évi tevékenysége

A KAM nonprofit jellegű, tudományos munkacsoport. Keret, mely anyagi, információs és szimbolikus tőkéje révén, valamint eszközellátottsága folytán (lehetőséget nyújt az antropológiai kutatás iránt érdeklődőknek arra, hogy ezt a keretet felhasználva tudományos kutatómunkát folytathassanak. A KAM nyitott intézmény. A munkacsoportnak az tagja, és olyan mértékben tagja, aki és amilyen mértékben a munkacsoportban antropológiai kutatómunkát végez. A KAM működéséről évente, a benne folyó tudományos kutatómunkáról félévente készül beszámoló. Ezeket a beszámolókat kézhez kapják mindazok, akik a munkacsoport tevékenységében részt vesznek, és akik a munkacsoport tevékenységét valamilyen módon támogatják. A munkacsoport keretén belül a tudományos kutatómunka mellett – kiegészítő jelleggel – intézményi tevékenység is folyik. Ide sorolható: negyedévi szakfolyóirat szerkesztése és kiadása; oktatási formák szervezése; szakmai tanácskozásokon, konferenciákon való részvétel, illetve szakmai tanácskozások szervezése; információk forgalmazása; a tudományos élet szervezése; publicisztikai tevékenység stb. A kiegészítő tevékenységgel kapcsolatos információkat az év végi beszámolók tartalmazzák.

Tudományos kutatómunka

1991 folyamán a KAM 6 tagja közös kutatási program keretében foglalkozott a Csíki-medence urbanizációs folyamataival (téma: Stabilizációs stratégiák az urbanizációs folyamatban 1968-1989). A kutatást a Magyarországi Kutató Csoport támogatta. A kétéves program 1991 novemberében fejeződött be. 1991 folyamán a KAM keretében az alábbi egyéni és csoportos kutatási programok kerültek bejegyzésre:

A munkacsoport anyagi támogatásával:

1. Bodó Julianna – Bíró Zoltán: Kizárási és bekebelezési technikák elemzése magyar-román interetnikus kapcsolatokban – elkészült, 1991. dec. 10. (36 oldal);
2. Oláh Sándor: A „fogadás” falusi környezetben – elkészült, 1992. jan. 14. (12+7 oldal)
3. Gagy József: Az élettörténet-mesélés mint identitásépítési módszer (esettanulmány) – elkészült 1991. nov. 13. (15+10 oldal);
4. Túros Endre: Lumpen életforma a gyermekotthonban – elkészült 1992. jan. 5. (12+5 oldal);
5. Magyar Nándor László: Egy faluközösség archaikus identitásformálási gyakorlata (a kászoni „cigányégetés”) – nem készült el.....);
6. Rostás Zoltán: A Mihai Poppal készített anyag rendezése – folyamatban (a terv leadása 1991. dec. 27.).

A munkacsoport anyagi támogatása nélkül az intézményben végzett kutatások:

1. Gagy József: A jóslás és a rejtezés antropológiai vizsgálata Korond vidékén – támogató: Illyés Alapítvány, a program 1992 májusában zárul le;
2. Bíró A. Zoltán: A koronái fazekasság antropológiai nézőpontból – támogató: Illyés Alapítvány, elkészült 6 tanulmány;
3. Bodó Julianna – Bíró A. Zoltán: A hargitaiság: egy régió kultúraépítési gyakorlatáról – támogatás nélkül, két változat, lásd: *Átmenetek* 1991/2. (megjelenés előtt);
4. Oláh Sándor: Rituális szövegek a homoródalmási temetésen – támogatás nélkül, 20 oldal.

Intézményi tevékenység

1. A KAM negyedévi folyóiratának (*Átmenetek, A mindennapi élet antropológiája*) szerkesztése, kiadása és forgalmazása.

2. A KAM 6 tagja (Bíró A. Zoltán, Bodó Julianna, Gagy József, Magyar Nándor László, Magyar Vincze Enikő) 1991 első felében bemutatkozó jellegű előadásorozatot tartott az ELTE Kulturális Antropológiai Tanszékén (felváltva, 2-2 előadást).

3. A KAM 6 egyetemi hallgató részvételével (Budapestről, Pécsről, Kolozsvárról) egyhetes kurzust szervezett Csíkszeredában az antropológiai terepmunka módszertani kérdéseiről.

4. Bíró A. Zoltán 1991 novemberében 8 előadásból álló sorozatot tartott az ELTE Kulturális Antropológiai Tanszékén. Téma: Tréfás nyelvi kapcsolatok antropológiai elemzése.

5. A KAM tagjai 1991-ben az alábbi dolgozatokkal szerepeltek tudományos konferenciákon:

Bukarest 1991. július 3–7. Ethnologie de l'identité – Identité de l'ethnologie

Bíró A. Zoltán – Bodó Julianna: Pratiques de la production de l'identité régionale

Gagy József: La réforme foncière et l'identité actuelle des paysans d'autrefois

Magyar Vincze Enikő – Magyar Nándor László: Essays on the Problem of Identity Building

Klagenfurt (Ausztria) ASC (ÖKG) 1991. november 15-17. Meeting The Multicultural Society and Communication

Bíró A. Zoltán – Bodó Julianna: Barriers and Chances of Intercultural Communication (elküldött tanulmány).

Kolozsvár 1991. november 15-16. Kriza János Társaság ülése

Gagy József: Az oral history-gyűjtés módszertanáról

Bíró A. Zoltán: Antropológia és oral history viszonya

6. A KAM tevékenységét bemutató angol nyelvű kiadvány készítése (folyamatban).

7. Kapcsolatok fenntartása (látogatások, levelezések, eszmecserek) hazai és külföldi kutatókkal, intézményekkel.

Keretterv 1992 első félévre

1. Egyéni kutatási programok támogatása.

2. Az *Átmenetek* szerkesztése és kiadása.

3. Az angol nyelvű kiadvány elkészítése.

4. Kurzusok az ELTE Kulturális Antropológiai Szakán.

Gagy József: Az antropológiai kutatás módszertanáról 1992. febr. 10 - márc. 10.

Bodó Julianna: A szocialista ünneplési gyakorlat antropológiai elemzése 1992. márc. 10-ápr. 10.

5. Részvétel az IREX interetnikus kutatási programjában.

6. Kurzus (Csíkszeredában) antropológus hallgatóknak a terepmunka módszertanáról.

Költségvetési keret hiányában a hosszabb távú tervek elkészítése csak menet közben várható.

A munkacsoport támogatói

Az 1991-es év folyamán tudományos intézmények, alapítványok, gazdasági vállalkozások, magánszemélyek támogatták a munkacsoport tevékenységét: Soros Alapítvány Kolozsvár, Innovációs Centrum (Park) RT Miskolc, Lukács György Alapítvány Budapest, Soros Alapítvány Budapest, Csíkszeredai Ifjúsági Alapítvány, Gergely István. A Soros Alapítvány Kolozsvári Kuratóriuma 260 000 lejjel támogatja a KAM egyik kutatási programját. Kapcsolatban állunk az IREX bukaresti képviselőjével, amelynek eszköztámogatása várható.

Az információszerzés, kiadványcsere terén igen jelentős segítséget kaptunk az alábbiaktól: a Magyar Néprajzi Múzeum Könyvtára (Cserbák András), a Szabó Ervin Könyvtár (Karbach Erika), Néprajzi Kutatócsoport (Hofer Tamás), ELTE Antropológiai Tanszék (Boglár Lajos, Borsányi László), pécsi Egyetem (Niedermüller Péter), SACR Bukarest (Vintila Mihilescu), Royal Anthropological Institute (Jonathan Benthall), Wenner Green Foundation (Sydel Silverman), L'École des Hautes Études en Sciences Sociales (Viktor Karády).

Bíró A. Zoltán